

Брюксел, 21 ноември 2023 г.
(OR. en)

15676/23

DEVGEN 210
NDICI 30
ACP 117
RELEX 1348
FIN 1192

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	21 ноември 2023 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13420/23
Относно:	Специален доклад № 14/2023 на Европейската сметна палата „Програмиране на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа“ Заклучения на Съвета (21 ноември 2023 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Специален доклад № 14/2023 на Европейската сметна палата „Програмиране на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа“, приети от Съвета на неговото 3985-о заседание, проведено на 21 ноември 2023 г.

Заклучения на Съвета относно Специален доклад № 14/2023 на Европейската сметна палата „Програмиране на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа“

1. Съветът приветства Специален доклад 14/2023 на Европейската сметна палата „Програмиране на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа“ („ИССРМС — Глобална Европа“). Той приветства по-специално констатациите и препоръките на Сметната палата. Специалният доклад представлява важен принос към текущите процеси на междинната оценка и междинния преглед на ИССРМС — Глобална Европа.
2. Процесът на програмиране на ИССРМС — Глобална Европа се ръководи от принципите за програмиране, определени в членове 12, 13 и 19 от Регламент (ЕС) 2021/947 („Регламента за ИССРМС — Глобална Европа“). Тези принципи бяха превърнати в конкретни приоритетни области, сектори на интервенция, специфични цели, очаквани резултати и индикативно разпределение на средствата за действия на ЕС на национално, многонационално, регионално и световно равнище, които имат за цел да укрепят устойчивото развитие. Съветът отчита констатацията в специалния доклад, че службите на Комисията и ЕСВД използват различни методологии за разпределяне на финансовите средства по програмите по линия на политиката за съседство и извън нея.
3. Във връзка с това Съветът приветства приключването на процеса на програмиране за по-голямата част от планираните програмни документи по-малко от шест месеца след приемането на Регламента за ИССРМС — Глобална Европа и свързания с него делегиран акт. Това даде възможност за бързо изпълнение на бюджета и пълна приемственост на сътрудничеството на ЕС с партньорските държави и региони, включително чрез тематичните програми.

4. Съветът подчертава, че след приключването на програмирането на многогодишните индикативни програми по ИССРМС — Глобална Европа съветът е изправен пред поредица от взаимосвързани кризи, включително агресивната война на Русия срещу Украйна и продължаващите последици на пандемията от COVID-19. Тези многобройни кризи отслабват капацитета на държавите партньори да се справят с трайните предизвикателства, свързани с бедността, изменението на климата и влошаването на околната среда, конфликтите, продоволствената несигурност, нарастващите неравенства и икономическия спад, със сериозни последици за миграцията и принудителното разселване. По средата на периода на изпълнение Програмата до 2030 г. и нейните цели за устойчиво развитие са изложени на риск, особено сред държавите партньори в най-уязвимо и нестабилно положение. Въз основа на процеса на програмиране, приключил през 2021 г., изпълнението на ИССРМС — Глобална Европа в духа на „Екип Европа“ ще позволи на ЕС да се бори с геополитическите предизвикателства, като същевременно интегрира приоритетите за развитие и нуждите на държавите партньори.
5. Съветът изтъква отново амбицията на ЕС да работи с държавите партньори по стратегически и равнопоставен начин чрез диалог с множество заинтересовани страни, основан на подхода „политиката на първо място“, изграждане на силни и взаимноизгодни партньорства, основани на споделени ценности, общи интереси, съвместни приоритети на политиката и ангажираност с действията на местно равнище. Съветът изтъква необходимостта от непрекъснато укрепване на ефикасността, прозрачността и силното въздействие на сътрудничеството на ЕС за развитие с държавите партньори.
6. Съветът приветства заключението на Европейската сметна палата, че службите на Комисията и ЕСВД са разработили всеобхватни географски програми, насочени към широк кръг от нужди на държавите партньори и към приоритетите на ЕС. Той приветства факта, че са отчетени проведените широки, приобщаващи и всеобхватни консултации, които впоследствие са отразени в избора на приоритетни области за сътрудничество и партньорства. Съветът настойчиво приканва службите на Комисията, ЕСВД и държавите членки да подобрят координацията между делегациите на ЕС и посолствата на държавите членки в държавите партньори, откъдето обмен на информация, за да засилят допълнително подхода „Екип Европа“ и съгласуваността на колективните действия. Особено внимание следва да се обърне на включването на държавите членки без посолство в съответните страни.

7. Съветът взема под внимание констатацията на Сметната палата, че броят на стратегиите за съвместно програмиране остава ограничен и все още не е постигната целта на Регламента за ИССРМС — Глобална Европа съвместното програмиране да стане предпочитаният подход за програмиране по държави, тъй като акцентът се е изместил към инициативите „Екип Европа“. Във връзка с това Съветът настойчиво приканва Комисията да възобнови редовното картографиране на дейностите по съвместно планиране. Съветът отчита значителния принос на подхода „Екип Европа“ и инициативите „Екип Европа“ за принципа на по-добра съвместна работа в сътрудничеството на ЕС за развитие.
8. Съветът приветства по-специално препоръката на Сметната палата относно необходимостта от подобряване на методологията за разпределяне на средства за съседните на Съюза държави и признава значението на по-нататъшното документиране и последователното прилагане на методологията за разпределяне на средства по програмите извън политиката за съседство. Съветът изтъква значението на регионалната интеграция и въздействието на приобщаващите регионални многогодишни индикативни програми. Съветът призовава службите на Комисията и ЕСВД да вземат предвид тези препоръки в текущия процес на междинния преглед на ИССРМС — Глобална Европа и да изготвят достатъчно стандартизирана, съпоставима, прозрачна и добре документирана методология за разпределяне на средства за следващия цикъл на програмиране. Съветът приканва службите на Комисията и ЕСВД да определят областите, в които е възможна допълнителна стандартизация. Съветът припомня, че е важно да се сведат до минимум методологичните различия между регионите въз основа на подходящи политически оценки в съответствие с приложимите правни разпоредби.
9. Съветът припомня специалния характер на партньорствата със съседните на Съюза държави съгласно принципа на диференциация на европейската политика за съседство, отразен в смесения характер на критериите за разпределение в ИССРМС — Глобална Европа. Това включва количествени и качествени показатели, включително ангажимент за реформи и равнище на амбиция на партньорствата с ЕС.
10. Съветът приветства въвеждането на рамката за резултатите на Глобална Европа като ключов инструмент за мониторинг, който да даде възможност на ЕС да докладва за обобщените резултати, постигнати на равнището на ИССРМС — Глобална Европа. Той насърчава Комисията да продължи да работи по определянето на ключови показатели, базови стойности и цели и подчертава значението на редовното представяне на обобщени резултати в съответните работни групи на Съвета.

11. Съветът приветства препоръката на Сметната палата за засилване на мониторинга, основан на резултатите. Той приканва Комисията да опрости допълнително и да гарантира последователното използване на показатели, насочени към улесняване на обобщаването на данни, включително от страна на държавите членки. Въпреки че Съветът отбелязва, че всички приети многогодишни индикативни програми включват използването на корпоративни показатели, повече от 20% не разполагат с ясни базови стойности или показатели. Съветът насърчава службите на Комисията и ЕСВД да се възползват от възможността, предоставена от междинния преглед на програмирането на ИССРМС — Глобална Европа, с оглед на подобряването на използването на показатели.
12. Съветът приветства по-специално констатациите на Сметната палата, свързани с необходимостта от допълнително съсредоточаване на обхвата на програмирането. Във връзка с това Съветът взема под внимание препоръката на Сметната палата незадължителните елементи да бъдат отложени за етапа на изпълнение и приканва службите на Комисията и ЕСВД, в рамките на техните правомощия, да приемат този целенасочен подход за следващия цикъл на програмиране, като същевременно запазят гъвкавостта, необходима за многогодишното програмиране.
13. Съветът отчита значението на по-нататъшното документиране на методологията за разпределяне на средствата за държавите, които не са обхванати от политиката за съседство, като същевременно отчита необходимостта от локализирани качествени оценки. Съветът отбелязва, че методологията за следващия цикъл на програмиране следва да бъде по-стандартизирана и всеобхватна от използваната за ИССРМС — Глобална Европа. Съветът призовава службите на Комисията и ЕСВД да поддържат прозрачността и съгласуваността, да насърчават ефективното мобилизиране и използване на националните ресурси и да вземат предвид капацитета за усвояване на държавите партньори.
14. Съветът приветства препоръката на Сметната палата, в която се разглежда необходимостта от изясняване на методологията за оценка на въздействието на подкрепата на ЕС върху развитието в държавите партньори. Във връзка с това Съветът приканва службите на Комисията и ЕСВД да подобрят методологията, за да покажат по-добре резултатите и ефективното въздействие на подкрепата на ЕС върху развитието в избрани приоритетни области и/или сектори на сътрудничество. Това ще бъде важно в контекста на текущия междинен преглед на ИССРМС — Глобална Европа, в програмните документи за следващия цикъл на програмиране и в стратегическата комуникация с партньорите за развитие.

15. Съветът изтъква, че е важно да се надгражда върху инициативите „Екип Европа“ и стратегията за Global Gateway, за да се подобри видимостта на действията на ЕС и да се засили политическият диалог с държавите партньори. За тази цел Съветът припомня, че оценката на въздействието на действията на ЕС чрез надеждни показатели е от съществено значение за по-добрата комуникация относно постиженията на ЕС и за демонстрирането на добавената стойност на „Екип Европа“.
-